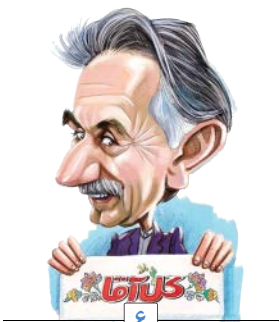

نگاه

گفت‌وگوی «جام‌جم» با تهیه‌کننده
مستند «روزگار گل‌آقای»

**مستند، بهترین ژانر
برای اقناع عمومی است**

۶

گفت‌وگوی «جام‌جم»
با عوامل سریال «تب‌وتاب»

**تب‌وتاب خانواده
در قاب تلویزیون**

۸

پیامدهای یک ویژه‌نامه نادر

**سازماندهی برای
آگاهی جهانی**

۱۰

رئیس رسانه ملی در آیین تجلیل از هنرمندان پرمخاطب‌ترین سریال نوروزی :

«نون‌خ» مصداق یکپارچگی ایران است

۷

گزارش

نشست مشترک شورای راهبری مجمع رستا و ساترا برگزار شد

آغاز فعالیت مرکز نوآوری‌های صوت و تصویر فراگیر

نخستین نشست مشترک اعضای اصلی و علی‌البدل مجمع رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران با رئیس و معاونان سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی روز گذشته همزمان با روز ملی شوراها در محل سالن جلسات حوزه ریاست ساترا برگزار شد. به گزارش روابط عمومی سازمان تنظیم مقررات رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در فضای مجازی (ساترا)، سعید مقبسه، رئیس ساترا در نخستین نشست مشترک اعضای شورای راهبری مجمع رستا خواستار معرفی هر چه زودتر نمایندگان مجمع رستا در شورای‌های ۱۶ گانه ساترا از جمله شورای صدور مجوز انتشار سریال‌ها و برنامه‌های نمایش خانگی شد.

در ادامه این نشست، علیرضا بهادری، مدیرکل فناوری و سامانه‌های نوین ساترا ضمن ارائه گزارشی از نحوه برگزاری انتخابات شورای راهبری مجمع رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران گفت: از تعداد ۷۷ نامزد عضویت در شورای راهبری رستا، دوفتر پیش از آغاز فرآیند رأی‌گیری به‌صورت مکتوب انصراف دادند که در نهایت رأی‌گیری در روز ۱۶ اردیبهشت به‌صورت برخط و با حضور نمایندگان سکوهای دارای مجوز از ساترا و با نظارت سازمان بازرسی کل کشور برگزار شد. تعداد ۱۶۵ مدیر رسانه در انتخابات در فرآیند رأی‌گیری مشارکت کردند که از این میان ۲۵ رأی به دلایل مختلف از جمله عدم تأیید نهایی (عدم ارسال نهایی رأی الکترونیک) توسط رسانه باطل شد.

وی افزود: با توجه به این‌که برای تمام سکوهای دارای مجوز از ساترا برای فرآیند رأی‌دهی یک‌کد اختصاصی بی‌همتا صادر شده بود و تمام اشخاص حتی اشخاصی که در روز رأی‌دهی در محل رأی‌گیری حاضر شده بودند از طریق سامانه اقدام به رأی‌دهی کرده بودند، تمام مستندات و اسامی رأی‌دهندگان قابل ارائه است و با توجه به این‌که کد اختصاصی شرکت در انتخابات صرفاً به شماره تماس مدیر هر سکو ارسال شده بود، بنابراین آمار ارائه شده توسط ساترا کاملاً دقیق است. بهادری خاطر نشان کرد: تعداد ۷۵ نفر برای عضویت در شورای راهبری مجمع رستا کاندیدا شده بودند که رأی نفر آخر صفر بود اما ۷۴ نفر دیگر هر یک موفق به کسب تعدادی از آرا شدند و با توجه به تقسیم آرای کل رأی‌دهنده‌ها میان ۷۴ سکو، نفر اول موفق به کسب ۳۲ رأی از میان آراشد. وی با بیان این‌که جمعا ۱۶۵ سکو در انتخابات رأی دادند و ۱۳۰ سکو هیچ نقشی در فرآیند رأی‌دهی نداشتند، تأکید کرد: با توجه به آمار و تعداد رسانه‌های دارای مجوز از ساترا و تأیید سازمان بازرسی کل کشور می‌توان گفت در انتخابات مجمع رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر ایران، بیشترین آرا سوم دارندگان مجوز از ساترا در انتخابات شرکت کردند و رأی دادند. در ادامه این نشست مشترک، اعضای شورای راهبری مجمع رستا به مرور اساننامه مجمع پرداختند و مقرر شد با انتخاب دبیر مجمع توسط اعضای شورای راهبری، مجمع رستا فعالیت خود را در محل مرکز نوآوری رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر در ایستگاه نوآوری دانشگاه صنعتی شریف آغاز کند.

زایوه دید

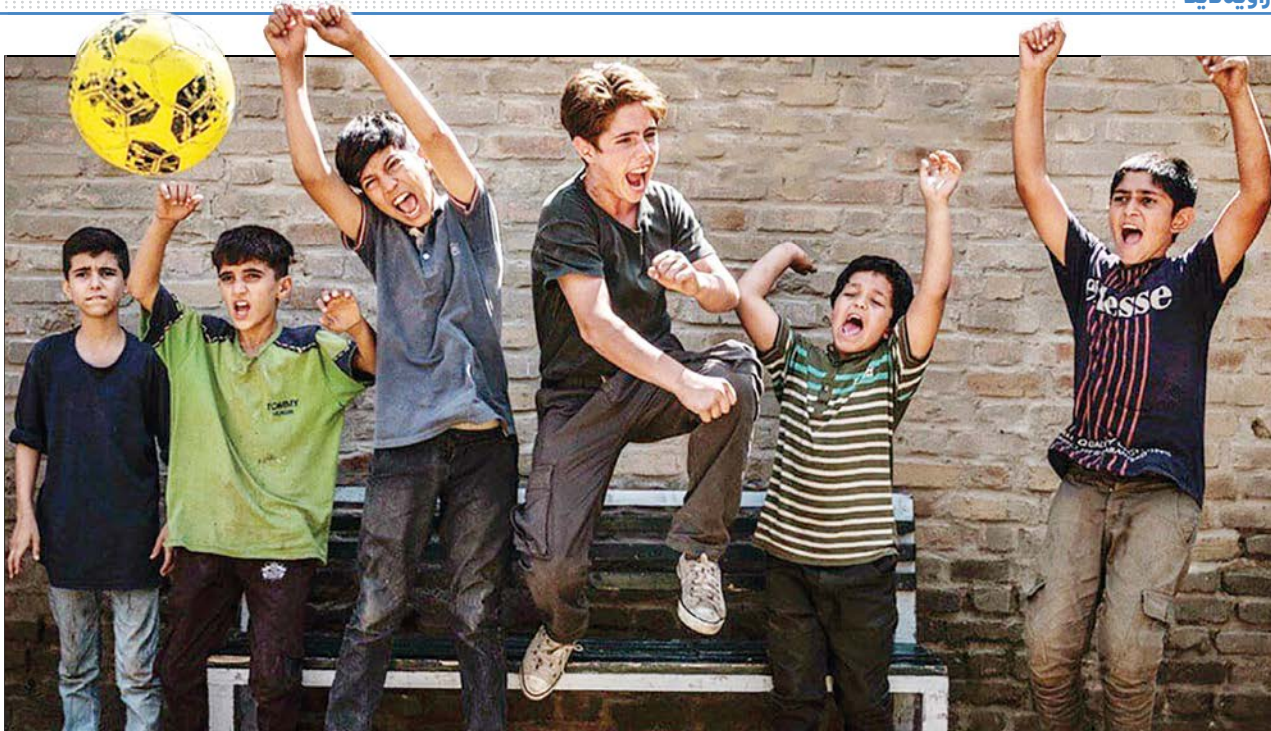
«ریسمان باز» شخصیت‌شان را در گفت‌وگو و کار برای طبقات بالاتر برای تماشاگر تعریف می‌کنند.

رونق بازار سیاه‌نماها

در دهه ۹۰، فیلم‌ها راه دهه‌های قبل را از لحاظ رویکردی که نسبت به کارگران داشتند، ادامه دادند و ما شاهد تحول زیادی در این رابطه نبودیم. «خدا حافظی طولانی» به کارگردانی فرزاد مؤتمن و «انارهای نارس» به کارگردانی مجیدرضا مصطفوی نمونه‌ای از این فیلم‌ها هستند که بیش از گذشته شمایل زندگی طبقات متوسط را در آن نشان داده‌اند که از لحاظ بازنمایی حقایق موفق بوده‌اند، اما پیامد این شکل‌گیری سینمایی است که به آن چرخ سیاه می‌گویند. از طرف دیگر کارگران این فیلم‌ها چندان مطالبه‌گر نیستند و نمی‌دانند آینده چگونه برایشان رقم می‌خورد. نمونه این دست فیلم‌ها می‌تواند فیلم «آستigmat» باشد که شاید در جهت تکرار موفقیت فضای فیلم‌هایی مانند «آبد و یک روز» ساخته شد. این فیلم ماجرای مردی (با بازی محسن کیایی) را روایت می‌کند که برای پولدار شدن به فکر پرورش زالو می‌افتد و در ادامه با ناکامی‌هایش، نقشه‌های خوشبختی‌اش نقش بر آب می‌شود.

دغدغه‌های کودکان کار با روشنگری مجیدی

در دهه ۱۴۰۰ نیز به دلیل این‌که سینما با بحران شیوع کرونا مواجه بود، آثار زیادی ساخته نشد که بخواهیم برآیند آن را در سینمای اجتماعی و کارگری ببینیم و بیشتر فیلم‌های اکران شده، در سال‌های گذشته ساخته شده است. یکی از شاخص‌ترین فیلم‌هایی که در این بازه زمانی اکران شد، فیلم «خورشید» مجید مجیدی است که به موضوع کودکان کاری می‌پردازد که با وجود چالش‌ها و مشکلات سر راه‌شان بعد از ظهرها در یک مدرسه مشغول کار هستند و شخصیت اصلی داستان؛ یعنی علی به دنبال گنجی است که یک نفر آدرش را در مدرسه به او می‌دهد و علی هم تصمیم می‌گیرد به مدرسه برود و این آغاز ماجراست. یکی از ویژگی‌های مثبت خورشید که منتقدان نیز روی آن تأکید داشتند این بود که خلاف فیلم‌های دیگری که سال ۹۷ در جشنواره فیلم فجر اکران شدند، در پی این نبود که از بدبختی پلی بسازد برای نمایش سیاهی، این فیلم در عین صحت از درد بچه‌های کار روی سیاهی‌ها منور نداد و به جز این بازی تمام بچه‌های فیلم که بچه‌های کار بودند، خیلی خوب از آب درآمده بود. صحبت از کارگران در سینمای ایران همیشه با اوضاع اقتصاد و جامعه پیوند می‌خورد، اما در سینمای ایران معمولاً کارگران بهانه‌ای برای روایت قصه اصلی هستند و هیچ وقت به مشاغل به شکل تخصصی نگاه نشده یا کمتر نشان داده شده است که تعطیلی یک کارخانه و تعدیل نیرو تا چه اندازه می‌تواند زندگی یک کارگر را با مشکلات و مسائلی رویه‌رو کند.

«جام‌جم» به مناسبت روز کارگر بررسی می‌کند

سیاه‌نماها مشغول کارند!

در سینمای ایران نیز آثاری از این دست که توانسته‌اند تا حدودی ذهن مخاطبان را با دغدغه‌های زندگی یک کارگر آشنا کنند، کم نبودند.

کارگران در جنگ و تبعاتش

در دهه ۶۰ مردم که هنوز در فضای سال‌های اول انقلاب بودند و هنوز اقتصاد کشور شکل نگرفته، با جنگ تحمیلی و تبعات آن درگیر شدند و این‌ها را از خودگذشتگی و مقاومت کارگران جزو ارزش‌هایی است که در این دهه بیشتر مورد توجه قرار گرفت. شاخص‌ترین فیلم در این زمان فیلم «نیاز» به کارگردانی علیرضا داوودنژاد است. داستان این فیلم درباره علی پسر نوجوانی است که پدرش را از دست داده و برای پیدا کردن شغل، تحصیل را رها می‌کند و در یک پایانه کارش را شروع می‌کند. اما او با یک مشکل مواجه است؛ این‌که صاحبکارش میان او و پسری دیگر به نام رضا مجبور است یکی را برای کار انتخاب کند و از آن زمان نوعی رقابت و درگیری برای تصاحب کار بین این دو به وجود می‌آید. علی و رضا بین اخلاق و تعهد کاری گیر می‌کنند و در نهایت وقتی علی به خانه رضا می‌رود و وضع ناپسندمان زندگی آنها و پدر مریضش را می‌بیند، این رقابت برای او روحی در آستانه فروپاشی است.

نسرين بختیاری
گروه فرهنگ و هنر

روز کارگر است و کار هم بخشی از وجود و هویت ما را تشکیل می‌دهد؛ انکار بدون کار، به رغم این‌که می‌گویند خود انسان تنها برای بودن و ماندنش صاحب ارزش و اعتبار است؛ نمی‌تواند خود را بپذیرد و تلاش می‌کند هویتش را به شکلی دیگر برای خودش و دیگران تعریف کند و بشناساند. البته این نگاه چندان هم افراطی نیست و از دست دادن کار تأثیر زیادی روی زندگی اقتصادی، اجتماعی و روانی افراد می‌گذارد. در میان تمام آثاری که در این سال‌ها در سینما تولید شده است، در هر دهه‌ای به تناسب فضای اجتماعی که هر یک از مادر آن زندگی کرده و روزگار گذرانده‌ایم؛ اثری بوده که توانسته نبض مخاطب را به دست بگیرد. شاخص‌ترین یا گزیده‌ترین فیلم تاریخ سینمای جهان در این زمینه فیلم «عصر جدید» چارلی چاپلین است؛ فیلمسازی که به اشکال مختلف دغدغه‌های عصر صنعتی را در فیلم‌هایش یادآوری می‌کند. به عنوان مثال در «عصر جدید» کارگری را می‌بینیم که میان چرخ‌دنده‌های صنعتی شدن تمام لوازم کار گیر می‌کند و شخصیتش از لحاظ روحی در آستانه فروپاشی است.

بازنمایی شکاف طبقاتی

دهه ۷۰، دوره‌ای است که کمی رنگ به سفره‌ها آمد و رونق اقتصادی ایجاد شد؛ اما جامعه همچنان با تبعات تورم دست و پنجه نرم می‌کرد. مهم‌ترین فیلم در این دهه «روسی آبی» است که ماجرای عشق مردی مسن و پولدار (عزت‌ا... انتظامی) به دختری کم‌بضاعت (فاطمه معتمدآریا) را روایت می‌کند و نشان‌دهنده دغدغه‌های فکری و اقتصادی زندگی کارگران و شکاف طبقاتی موجود در جامعه در این دهه است.

کارگران خسته و آغاز سیاه‌نمایی

در دهه ۸۰، تعداد و کمیت فیلم‌هایی که کارگران در آن حضور داشتند بیشتر است. اما جایگاه کارگر چندان در این آثار تغییر نیکرده و می‌بینیم کارگران معمولاً خسته هستند و به شرایط موجود تن داده‌اند. «به آهستگی»، «ریسمان باز»، «بیست» و... جزو فیلم‌هایی است که در این دهه ساخته شد و اکثرشان پیرامون دغدغه‌های اقتصادی، معیشتی و فاصله طبقاتی شکل گرفته‌اند. کارگران فیلم‌های این دهه یا مانند محمود فیلم «به آهستگی» درگیر سنت‌های اجتماعی هستند، یا مانند شخصیت‌های فیلم «بیست» با ترس پس‌زده شدن و به حاشیه رانده شدن روبه‌رو هستند و میکائیل و عسگر در